

Vad är en aktie?

En aktie är en ägarandel i ett aktiebolag som innebär att du får ta del av företagets eventuella vinst. Genom att introducera företaget på börser sprids ägandet och företaget får ett kapitaltillskott. Den som köper ett företags aktier på börser ser det vanligen som en kapitalplacering med förhoppning om god avkastning.

Hur köper jag aktier?

För att spara i aktier är det en fördel om du är insatt i och intresserad av vad som sker på marknaden. Köp och försäljning av aktier på börser eller andra marknadsplatser sker genom ett börsombud, till exempel en bank. I ordern anges företag, antal aktier samt en limit, det vill säga till vilken högsta eller lägsta kurs du vill köpa eller sälja aktien. Det går även att välja aktuellt marknadspris. Vid varje aktieaffär betalas en avgift, courtage.

Vad tar jag för risk?

Att spara i enskilda aktier innebär alltid en risk. Du kan förlora hela eller delar av ditt insatta kapital. Det finns alltid en risk att företaget inte når upp till sina åtaganden och i värsta fall går i konkurs. Marknadsrisken är den risk som finns på marknaden och påverkar värdet på aktien. Handel med utländska aktier innebär också en extra risk baserad på den aktuella valutans utveckling, så kallad valutarisk. Genom att köpa aktier i olika branscher och företag kan du sprida riskerna. Ett regelbundet sparande, med köp eller försäljning vid olika tillfällen minskar också riskerna.

Vad påverkar avkastningen?

Avkastningen består av två delar, aktieutdelning och eventuell värdestegring på aktien. Aktieutdelningen bestäms på den årliga bolagsstämman och utbetalas normalt en gång per år. Avkastning på grund av värdestegring uppstår först när aktien säljs – om aktiekursen är högre när den säljs än när den köptes.

Vad styr priset på en aktie?

Aktiekursen bestäms av flera faktorer, till exempel företagets förväntade och faktiska vinstutveckling, investerarnas avkastningskrav, det politiska läget och den internationella marknaden. En stor del av aktiemarknadens utveckling styrs av människors förväntningar. Generellt kan man säga att om många tror att ett företag kommer att bli lönsamt ökar efterfrågan på dess aktier och kursen stiger – om många tror att ett företag är på väg utför säljer de sina aktier, och kursen sjunker.

Fördelar med aktiesparande:

- Möjlighet till högre avkastning än räntesparande
- Möjlighet till årlig utdelning
- Möjlighet att investera i bolag du tror på
- Inga förvaltningskostnader

Nackdelar med aktiesparande:

- Hög risk
- Courtage betalas vid både köp och försäljning
- Aktieaffärer deklarerar och beskattas som inkomst av kapital